

Erhvervsstyrelsen

Sendt pr. mail til Søren Aagaard (SorAag@erst.dk) og Jakob Brøndum Madsen (Jakbro@erst.dk)

Dok. ansvarlig: MOB
Sekretær: MOB
Sagsnr.: s2024-020
Doknr: d2024-17103-19.1
31. maj 2024

Brancheinput til forestående LRAIC-revision

Erhvervsstyrelsen overvejer at revidere den eksisterende LRAIC-model, der blev udarbejdet i 2020 og har pr. mail givet branchen mulighed for at komme med kvalitative input til en eventuel revidering af den eksisterende model.

Fiberalliancen, som er brancheforening for hovedparten af de danske udbydere af fibernet, vil gerne kvittere for den tidlige inddragelse af branchen, da sagen har stor indvirkning på såvel eksisterende som fremtidige investeringer i fiberudbygning i Danmark.

Indledningsvist vil Fiberalliancen gerne understrege, at sikringen af regulermæssig gennemsigthed og forudsigelighed er af essentiel vigtighed for branchens aktører, herunder finansielle investorer.

EU-Kommissionen anbefaler generelt, og senest i sin henstilling af 6. februar 2024 om regulermæssig fremme af gigabitkonnektivitet, at den valgte omkostningsberegningss metode vedligeholdes og anvendes i "*mindst to passende undersøgelsesperioder*"¹.

EU-Kommissionen anfører videre i henstillingen (punkt 62, s. 30), at: "*Når modellen opdateres, bør de nationale tilsynsmyndigheder, hvis markedsvilkårene er forblevet stabile, i princippet kun tilpasse disse data i overensstemmelse med faktiske ændringer i de individuelle inputpriser (f.eks. for at tage hensyn til en eventuel inflation) og bør i givet fald sikre dækning over tid af de faktisk påløbne omkostninger i forbindelse med levering af de regulerede engrosadgangstjenester.*" Den eksisterende LRAIC-model fra 2020 er anvendt i én markedsanalyseperiode og bør derfor anvendes i mindst én undersøgelsesperiode mere.

Dette taler efter Fiberalliancens klare opfattelse for, at en forestående LRAIC-revision, som anført af EU-Kommissionen, i udgangspunktet skal afgrænses til at sikre en opdatering af eksisterende data i modellen, herunder de af styrelsen anførte udstyrspriser, graveomkostninger, dæknings- og efterspørgselstal mm.

WACC-beregningen for telemarkedet i Danmark vil nødvendigvis også skulle opdateres. Til brug for den WACC som senest blev anvendt i forbindelse med udarbejdelsen af den eksisterende model, og som baserer sig på den rapport om revidering af WACC-beregningen for telemarkedet i Danmark som Erhvervsstyrelsen udarbejdede i august 2017, beregnede Erhvervsstyrelsen den risikofri rente på baggrund af den danske statsobligation med en restløbetid tættest på 10 år og med anvendelse af en beregningsperiode på 6 år.

¹ Kommissionens henstilling af 6.2.2024 om regulermæssig fremme af gigabitkonnektivitet (punkt 61 – gennemførelse af omkostningsberegningssmetoden), s. 30

Fiberalliancen er bekymret for, at en simpel gentagelse af denne fremgangsmåde ikke i nødvendigt omfang vil afspejle de nuværende makroøkonomiske forhold, hvilket dermed kan få negativ effekt i forhold til de investeringsbeslutninger, som infrastrukturudbydere aktuelt står overfor. Der har således i løbet af de sidste 6 år sket markante ændringer på de finansielle markeder i forhold til særligt renteniveauet. I værste fald vil investorerne holde investeringer tilbage - til skade for både slutbrugerne og den videre udbygning af gigabitkonnektivitet i Danmark, hvis den hidtil anvendte metode med at beregne et gennemsnit over 6 år fastholdes.

Ved at WACC'en fastsættes en gang som led i en LRAIC-model, der fungerer som referenceramme for engrospriserne i en periode på typisk fem år, er der en reel risiko for, at den anvendte WACC-værdi afkobles fra udviklingen i de makroøkonomiske forhold med særlig betydning for investeringsbeslutninger i teleinfrastruktur.

Fiberalliancen vil derfor foreslå, at der fremadrettet fastsættes og anvendes to WACC-værdier: En WACC med en risikofri rente baseret på et rentegennemsnit af danske statsobligationer over en kort periode, maksimalt 12 måneder, og én WACC baseret på et årelangt gennemsnit i lighed med det, der følger af de nuværende principper for WACC-beregning. Den WACC, som har den laveste procentuelle værdi skal herefter indgå i beregningen af det laveste punkt i et prisspænd for udmøntning af maksimalpriser, som LRAIC-revisionen leder til, mens den WACC, der har den højeste procentuelle værdi tilsvarende indgår i beregningen af det højeste punkt i prisspændet.

Det sikrer efter Fiberalliancens opfattelse en balanceret tilgang, som tager bedre hensyn til fluktuationer i de makroøkonomiske forhold uden at sætte hensyn til forudsigelighed og prisstabilitet over styr.

Fiberalliancen har samtidig noteret sig, at telemyndigheder i bl.a. Spanien og Frankrig, der som Danmark er kendetegnet ved en betydelig udbygning med fibernet, fornyelig har notificeret nye regulatoriske WACC til EU-Kommissionen til brug for fastnet engrosmarkeder.

Disse WACC følger grundlæggende de WACC-parametre, som indgår i BEREC's WACC-rapport fra 2023², bortset fra fastsættelsen af den risikofri rente.

Den franske telemyndighed, ARCEP, har i en notifikation 14. september 2023³ vurderet, at den nuværende makroøkonomiske situation tilsiger, at den metodologi som anvendes til at beregne den risikofri rente ændres således, at den nu fastsættes som et aritmetisk gennemsnit af renten på de franske statsobligationer over fem år og renten på de samme obligationer over fem måneder, tæt på tidspunktet for WACC-fastsættelsen.

Den spanske telemyndighed; CNMC, har med samme begrundelse som den franske tilsynsmyndighed, i en notifikation af 4. januar 2024⁴, ændret i beregningen af den risikofri rente således, at den nu fastsættes som et vægtet gennemsnit af spanske statsobligationer over fem år (to tredjedele vægt) og af de samme obligationer over fem måneder, tæt på tidspunktet for WACC-fastsættelse (en tredjedel vægt).

EU-Kommissionen har efter endt undersøgelse anerkendt og godkendt de begrundelser, som både den spanske og franske tilsynsmyndighed er fremkommet med vedr. WACC-fastsættelsen.

² BEREC Report on WACC parameter calculations according to the European Commission's WACC Notice, BoR (23) 90.

³ Case FR/2023/2455: Cost of capital for regulated services in France (C(2023) 7038 final)

⁴ Case ES/2024/2487: Weighted Average Cost of Capital (WACC) in Spain (C(2024)818 final)

BEREC har i sin rapport fra december 2023 behandlet forhold vedrørende WACC og den risikofri rente og konkluderer, at lande med høj kreditvurdering i stigende grad ser lavere renter som en udfordring, der skal adresseres i WACC-sammenhæng⁵.

Fiberalliancen vil på den baggrund opfordre til, at styrelsen holder sig ajour med udviklingen i de øvrige EU-landes håndtering af den aktuelle renteutvikling i forhold til WACC-fastsættelse.

For så vidt angår behov for justeringer i LRAIC-modellen bør Erhvervsstyrelsen efter Fiberalliancens opfattelse være varsomme hermed, og justeringer bør som udgangspunkt kun foretages, hvis det kan dokumenteres, at der er sket markante ændringer i markedsvilkårene i perioden siden, den eksisterende LRAIC-model blev udarbejdet.

Det er pt. uafklaret om gennemførelsen af nye markedsundersøgelser vil medføre ændringer i markedsafgrænsninger, indhold i pålagte adgangspligtelser m.v., og derfor er det også uafklaret, om de ændringer, som sker som led i markedsundersøgelserne, får virkning i forhold til behovet for justeringer i LRAIC-modellen.

Endelig mener Fiberalliancen ikke, at der er grundlag for at ændre på de teoretiske antagelser, der er lagt til grund i den eksisterende LRAIC-model. Ændringer i de teoretiske antagelser bør i respekt for de investerings- og forretningsmæssige beslutninger, der siden 2021 er foretaget i markedet tillid til den eksisterende LRAIC-model, rimeligvis først ske i forbindelse med udviklingen af en helt ny LRAIC-model eller ske som led i udviklingen af en ny omkostningsberegningss metode.

Med venlig hilsen

Morten Trolle
Fiberalliancen

⁵ BEREC Report Regulatory Accounting in Practice 2023, Chapter 5 – WACC (BoR (23) 196), s. 21